

Sierra

Sjelach lecha vertelt het verhaal van de verspieters, die moeten uitvinden of Kanaän een goed land is. “Sjelach lecha, zend voor jou mannen...” zegt de Eeuwige tegen Mosjee. Waarom staat er ‘voor jou’? Zelf weet de Eeuwige natuurlijk allang dat het land goed is, overvloeiende van melk en honing. De Maharal (ca. 1525-1609) denkt dat de Eeuwige deze verspietersmissie afkeurt. Mosjee moet het maar voor zichzelf doen. De auteur van *Netivot Shalom* (1911-2000) spreekt zijn verbazing erover uit dat het volk de Eeuwige nog steeds niet vertrouwt, na alle wonderen: de tien plagen, de doortocht door de rietzee, de sjechina die hen leidde in de wolk bij dag en de vuurkolom bij nacht, water uit de rots, brood uit de hemel.

De Eeuwige geeft het volk de vrijheid om zijn eigen ongeluk te kiezen, zegt Zornberg. Juist zoals ouders een puber de ruimte geven om zijn eigen leven te leren vormgeven, ook als ze weten dat het pijn gaat doen. En pijn gaat het doen: veertig jaar in de woestijn! Deze ramp is de eerste die we zullen herdenken op Tisja Beav.

Na veertig dagen komen de verspieters terug. Ze vertellen dat het een goed land is, en tonen de vruchten van het land. Tot zover is hun verslag correct. Maar, zeggen ze, de bevolking en de steden zijn te groot en te sterk om te overwinnen. Alleen Kalev en Jehoshua getuigen dat ze het Kanaänitische volk met Hasjeems hulp makkelijk aan kunnen. Alle

Tien stellen ellende in het vooruitzicht. Twee zien de positieve toekomst

twaalf hebben ze dezelfde dingen gezien. Maar hun interpretatie is verschillend. Tien van hen stellen ellende in het vooruitzicht. Twee zien de positieve toekomst. Reële angst is een nuttige functie die ons redt in gevaarlijke omstandigheden. Irreële angst is

Rabbin
Hannah
Nathans

een slechte raadgever. Hij brengt ons ertoe onze omgeving te manipuleren met net niet de hele waarheid, met een leugentje hier en een verzwegen feitje daar, om zo onze eigen vermeende veiligheid te creëren. De lijn tussen beide is heel dun. Verspieden heeft in het Hebreeuws de stamletters reesj – gimel – lamed. Kwaad spreken heeft in het Hebreeuws de stamletters reesj – chaf – lamed, maar één letter verschil, die in beide woorden een keelklank is. De *meragel*, de objectieve verspieter, wordt heel makkelijk een *rachil*, een kwaadspreker.

In deze sidra krijgen we de opdracht tsietsiet aan de hoeken van onze kleding te bevestigen. Deze tsietsiet moeten ons herinneren aan de geboden. De blauwe draad van *techelet* herinnert ons aan onze *tachlit*, ons spirituele doel, zegt rav Kook. Techelet en tachlit hebben dezelfde medeklinkers. Wanneer wij dagelijks naar onze tsietsiet kijken, herinneren ze ons eraan onverbiddelijk eerlijk te zijn tegen onszelf en anderen, en ons te laten leiden, niet door irreële angst, maar door ons streven heiligheid te manifesteren in ons leven. ■